

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 19/12
Λουξεμβούργο, 2 Μαρτίου 2012

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις
T-29/10, Βασίλειο των Κάτω Χωρών κατά Επιτροπής και
T-33/10, ING Groep NV κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει εν μέρει την απόφαση της Επιτροπής σχετικά με διάφορες ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην ING λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσεως

Η Επιτροπή δεν απέδειξε εν προκειμένω ότι η τροποποίηση των όρων εξοφλήσεως μιας εισφοράς κεφαλαίου εμπεριέχει πλεονέκτημα που ένας ιδιώτης επενδυτής δεν θα χορηγούσε υπό τις ίδιες συνθήκες

Η ING Groep NV (στο εξής: ING), που εδρεύει στο Άμστερνταμ (Κάτω Χώρες), παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων σε περισσότερους από 85 εκατομμύρια πελάτες σε περισσότερες από 40 χώρες. Με περισσότερους από 125 000 εργαζόμενους και ενοποιημένο ισολογισμό που ανερχόταν 1 332 δισεκατομμύρια ευρώ στο τέλος του 2008, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα παγκοσμίως.

Ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στην ING για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής στην οικονομία των Κάτω Χωρών

Στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσεως του φθινοπώρου του 2008, η οποία χαρακτηρίστηκε από τη χρεοκοπία της τράπεζας Lehman Brothers στις 15 septembre 2008, πολλά κράτη μέλη αποφάσισαν να λάβουν μέτρα για τη διατήρηση και την εύρυθμη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στις Κάτω Χώρες η χρηματοπιστωτική κρίση είχε ως συνέπεια πολλές παρεμβάσεις του Ολλανδικού Δημοσίου, όπως ήταν η ενίσχυση που χορηγήθηκε στον όμιλο Fortis, του οποίου ο Ολλανδικός κλάδος, περιλαμβανομένης της τράπεζας ABN Amro, περιήλθε στον έλεγχο του Δημοσίου στις 3 Οκτωβρίου 2008, καθώς και μέτρα ανακεφαλαιοποίησης για τις Aegon και SNS Reaal, στις 28 Οκτωβρίου 2008 και στις 11 Νοεμβρίου 2008.

Όσον αφορά την ING, η οποία θεωρούνταν ως κατά βάση υγιής οργανισμός καθ' όλη τη διάρκεια της κρίσεως αυτής, ελήφθησαν υπέρ της τρία μέτρα κρατικής ενισχύσεως, προκειμένου να διατηρηθεί η λειτουργία του συστήματος πληρωμών και της διατραπεζικής αγοράς στις Κάτω Χώρες.

Το πρώτο μέτρο ενισχύσεως συνίστατο σε αύξηση κεφαλαίου η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2008, υπό μορφή υβριδικών τίτλων, χωρίς δικαίωμα ψήφου και μερίσματος, την οποία κάλυψε εξ ολοκλήρου το Ολλανδικό Δημόσιο. Χάρη στο μέτρο αυτό η ING αύξησε το βασικό κεφάλαιο κατηγορίας 1 (Core Tier 1) κατά 10 δισεκατομμύρια ευρώ, το οποίο έτσι ανήλθε από το 6,5 % στο 8 %.

Βάσει των αρχικών όρων εξοφλήσεως, οι τίτλοι μπορούσαν, με πρωτοβουλία της ING, είτε να εξαγοραστούν προς 15 ευρώ ανά τίτλο (πριμ εξοφλήσεως ίσο προς το 50 % της τιμής εκδόσεως που ήταν 10 ευρώ) είτε, μετά από τρία έτη, να μετατραπούν σε κοινές μετοχές με αναλογία ένα προς ένα. Αν η ING προέβαινε στη μετατροπή, το Ολλανδικό Δημόσιο είχε, πάντως, τη δυνατότητα να ζητήσει από την ING να εξαγοράσει τους τίτλους προς 10 ευρώ ανά τίτλο, πλέον δεδουλευμένων τόκους. Το Δημόσιο θα εισέπραττε τοκομερίδιο μόνον αν η ING κατέβαλλε μέρισμα στις κοινές μετοχές.

Οι εν λόγω αρχικοί όροι τροποποιήθηκαν εν συνεχεία όσον αφορά μέρος του εισφερθέντος κεφαλαίου. Βάσει των νέων όρων, οι οποίοι κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή από το Ολλανδικό Δημόσιο, η ING μπορούσε να εξαγοράσει τη ήμισυ των τίτλων στην τιμή εκδόσεως των 10 ευρώ ανά τίτλο, πλέον τόκους με ετήσιο επιτόκιο 8,5 % και πριμ πρόωρης εξοφλήσεως αν η τιμή της μετοχής της ING υπερέβαινε τα 10 ευρώ. Το Ολλανδικό Δημόσιο εξασφάλιζε έτσι εσωτερικό συντελεστή απόδοσης τουλάχιστον 15 %.

Το δεύτερο μέτρο ενισχύσεως συνίστατο στην ανταλλαγή ταμειακών ροών [swap] όσον αφορά ορισμένα απομειωμένης αξίας περιουσιακά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνονται σε χαρτοφυλάκιο τίτλων εκδοθέντων επί ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων στις Ηνωμένες Πολιτείες, και των οποίων η αξία είχε μειωθεί σημαντικά, ενώ το τρίτο μέρος ενισχύσεως συνίστατο σε εγγυήσεις του Ολλανδικού Δημοσίου για υποχρεώσεις της ING άνω των 12 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Εξέταση από την Επιτροπή

Κατόπιν διαφόρων διοικητικών διαδικασιών, η Επιτροπή αποφάνθηκε, με την απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2009, επί της συμβατότητας των προαναφερθέντων μέτρων ενισχύσεως με την κοινή αγορά.

Με την απόφαση αυτή η Επιτροπή χαρακτήρισε ως ενίσχυση την καλυφθείσα από το Ολλανδικό Δημόσιο αύξηση κεφαλαίου της ING και έκρινε ότι περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, μέτρο «πρόσθετης ενισχύσεως ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου», μετά την τροποποίηση των όρων επιστροφής της ενισχύσεως αυτής.

Ολοκληρώνοντας την ανάλυσή της, η Επιτροπή εκτίμησε, με το πρώτο εδάφιο του άρθρου 2 της εν λόγω αποφάσεως, ότι η «ενίσχυση αναδιάρθρωσης που παρέχουν οι Κάτω Χώρες στην ING αποτελεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, [ΕΚ]» και, με το δεύτερο εδάφιο, ότι η «ενίσχυση είναι συμβατή με την κοινή αγορά, με την επιφύλαξη των δεσμεύσεων που καθορίζονται στο παράρτημα II».

Οι Κάτω Χώρες και η ING, υποστηριζόμενη από την DNB, την κεντρική τράπεζα των Κάτω Χωρών, προσέφυγαν κατά της αποφάσεως της 18ης Νοεμβρίου 2009 ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, βάλλοντας, μεταξύ άλλων, κατά της εκτιμήσεως της Επιτροπής ότι τα μέτρα ενισχύσεως περιλαμβάνουν πρόσθετη ενίσχυση ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η Επιτροπή κακώς περιορίστηκε στη διαπίστωση ότι η τροποποίηση των όρων εξοφλήσεως της εισφοράς κεφαλαίου συνιστά εξ ορισμού κρατική ενίσχυση, χωρίς να προηγουμένως να εξετάσει αν η τροποποίηση αυτή παρέχει στην ING πλεονέκτημα το οποίο δεν θα χορηγούσε ένας ιδιώτης επενδυτής, ευρισκόμενος στη θέση του Ολλανδικού Δημοσίου. Η εξέταση αυτή προϋποθέτει, ειδικότερα, σύγκριση των αρχικών προς τους τροποποιηθέντες όρους εξοφλήσεως.

Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι από την απόφαση της 18ης Νοεμβρίου 2009 δεν προκύπτει ότι η Επιτροπή διενήργησε τη σύγκριση αυτή. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή αρκέστηκε στην επισήμανση ότι η τροποποίηση των όρων εξοφλήσεως συνεπάγεται διαφυγόν κέρδος για το Ολλανδικό Δημόσιο, χωρίς να λάβει υπόψη της ότι, κατά τους αρχικούς όρους, η ING είχε την ευχέρεια, και όχι την υποχρέωση, να εξαγοράσει τους τίτλους του Ολλανδικού Δημοσίου, εντός της τριετούς προθεσμίας που είχε οριστεί προς τούτο. Επιπλέον, τον Νοέμβριο του 2008 η Επιτροπή εκτίμησε ότι, «λόγω της κρίσεως στην αγορά», η προσδοκώμενη από την αγορά απόδοση για τίτλους όπως αυτοί που εκδόθηκαν για την εισφορά κεφαλαίου ανέρχεται σε «15 % ή περισσότερο». Η Επιτροπή θεώρησε την απόδοση αυτή ιδιαίτερα υψηλή και ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, θα ήταν ικανοποιητική και μια απόδοση «υψηλότερη του 10 %». Επομένως, η Επιτροπή θεωρούσε ότι οι ιδιώτες επενδυτές θα ενδιαφέρονταν για τους τίτλους αυτούς. Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να αποκλειστεί ότι οι εν λόγω επενδυτές θα εξακολουθούσαν να ενδιαφέρονται για μια τέτοια απόδοση τον Νοέμβριο του 2009, όταν η

οικονομική κρίση ήταν λιγότερο αισθητή και μπορεί κανείς να υποθέσει ότι η προσδοκώμενη από την αγορά απόδοση θα μπορούσε να είναι λιγότερο υψηλή.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δεν εξέτασε κατά πόσον μια απόδοση κυμαινόμενη από 15 % έως 22 %, την οποία θα αποκόμιζε το Ολλανδικό Δημόσιο κατόπιν της τροποποίησης των όρων εξοφλήσεως, δεν αντιστοιχεί στην απόδοση που θα προσδοκούσε ένας ιδιώτης επενδυτής υπό παρόμοιες περιστάσεις, όντας δηλαδή δικαιούχος τίτλων που έχουν εκδοθεί στο πλαίσιο εισφοράς κεφαλαίου, για την οποία ο εκδότης έχει υποχρέωση εξοφλήσεως. Κατά το Γενικό Δικαστήριο, η Επιτροπή δεν μπορούσε να εκδώσει την απόφασή της, χωρίς να λάβει υπόψη της τα στοιχεία αυτά και χωρίς να εξετάσει αν και κατά πόσον τα στοιχεία αυτά επηρεάζουν την εκτίμησή της όσον αφορά την ύπαρξη ενισχύσεως.

Για τους λόγους αυτούς, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση της Επιτροπής στον βαθμό που στηρίζεται στη διαπίστωση ότι η τροποποίηση των όρων εξοφλήσεως της εισφοράς κεφαλαίου συνιστά πρόσθετη ενίσχυση ύψους 2 δισεκατομμυρίων ευρώ περίπου, καθώς και κατά το μέρος που, με την απόφαση αυτή εξετάζεται η συμβατότητα της ενισχύσεως αυτής με την κοινή αγορά και, ιδίως, το εύρος των σχετικών αντισταθμιστικών μέτρων.

Κατόπιν της διαπιστώσεως αυτής, παρέλκει η εξέταση των επιχειρημάτων που προέβησαν η ING και η Επιτροπή όσον αφορά τις δεσμεύσεις που καθορίζονται στο παράρτημα II της αποφάσεως της 18ης Νοεμβρίου 2009, δεδομένου ότι προϋπόθεση για την ισχύ των δεσμεύσεως αυτών είναι η ενίσχυση αναδιρθρώσεως για την οποία γίνεται λόγος στο άρθρο 2 της εν λόγω αποφάσεως να έχει ορθώς χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106